

Пропозиції
Державної податкової служби України
до проєкту Закону України
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів
щодо спрощення надрокористування»,
внесеного на розгляд народним депутатом України
Бондаренком Олегом та іншими народними депутатами,
реєстраційний № 4187-1 від 21 жовтня 2020 року

до першого читання

1. ДПС підтримує із зауваженнями проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення надрокористування» (далі – Проєкт).

2. Проєкт передбачає ряд комплексних заходів із забезпечення енергетичної безпеки України та врегулювання проблемних питань у галузі земле- та надрокористування.

Використання природних ресурсів в Україні здійснюється у порядку загального і спеціального використання природних ресурсів.

Проєкт передбачає запровадження цивільного обігу прав користувачів надр. З метою забезпечення балансу інтересів Держави щодо розподілу економічної вигоди від спеціального використання надр пропонуємо закріпити перелік обов'язків, які переходять на суб'єкта господарювання, який придбав або набув відповідні права користувача надр у кондиціях на мінеральну сировину ділянки надр (далі – Кондиції), як набір умов, за якими обчислено кількісні та вартісні характеристики провадження господарської діяльності в межах відповідної ділянки надр, які були схвалені при отриманні спеціального дозволу на користування надрами (далі – Дозвіл).

Таким чином, для забезпечення раціонального використання надр у частині отримання економічної вигоди Державою, а також стале надходження податкових платежів, пропонуємо частину першу статті 45 Кодексу України про надра (далі – Кодекс) викласти у такій редакції:

«Для визначення промислової цінності ділянок надр і оцінки ресурсів та запасів корисних копалин по кожній ділянці надр встановлюються кондиції на мінеральну сировину, що становлять визначену користувачем ділянки надр та затверджену у визначеному законодавством порядку на період 5 – 7 років сукупність техніко-технологічних та фінансово-економічних умов провадження господарської діяльності гірничого підприємства з видобування корисних копалин, що обрана користувачем ділянки надр для використання у господарській діяльності для забезпечення раціонального використання мінеральної сировини ділянки надр, у тому числі економічно ефективного

видобування корисних копалин за видами товарної продукції гірничого підприємства щодо розподілу економічної вигоди між користувачем ділянки надр та Державою».

Кодекс окрім спеціального регулює й загальне природокористування, яке здійснюється у порядку, визначеному ст. 23 Кодексу. З метою забезпечення гарантованого абзацом другим ст. 38 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» громадянам права загального безоплатного використання природних ресурсів для задоволення життєво необхідних потреб (естетичних, оздоровчих, рекреаційних, матеріальних тощо) без закріплення цих ресурсів за окремими особами і надання відповідних Дозволів пропонуємо текст ст. 23 Кодексу, припинивши використання особами, які не належать до громадян, права на безоплатне використання корисних копалин, викласти у такій редакції:

«Землевласники і землекористувачі в межах наданих їм земельних ділянок, що внесені до державного земельного кадастру в порядку, визначеному законодавством, мають право у порядку спеціального використання природних ресурсів без спеціальних дозволів та гірничого відводу видобувати не включені до державного балансу запасів корисних копалин корисні копалини місцевого значення і торф, видобуті такими землевласниками або землекористувачами у межах своїх земельних ділянок для забезпечення власних потреб домогосподарств, а також підземні води в обсязі до 13 кубічних метрів на місяць на одного члена домогосподарства».

Беручи до уваги те, що основними критеріями раціонального використання надр у частині ефективного розподілу економічної вигоди між надрокористувачем та Державою є визначені Кондиціями техніко-технологічні та фінансово-економічні показники діяльності, то вважаємо, що у Кодексі мають бути не тільки залишені, але й посилені права і обов'язки регуляторів щодо контролю за дотриманням користувачами надр базових умов, визначених Кондиціями, передбачених ст. 63 Кодексу.

Запропонована Проектом плата за користування ділянкою надр (зміни до п. 28 Кодексу) має всі ознаки застосування санкцій за невиконання користувачем надр окремих вимог надрокористування, визначених Дозволом, за які розділом VII Кодексу обов'язки із здійснення державного контролю та нагляду за веденням робіт з використання наданих у спеціальне користування ділянок надр у порядку спеціального використання природних ресурсів покладено на відповідні органи виконавчої влади.

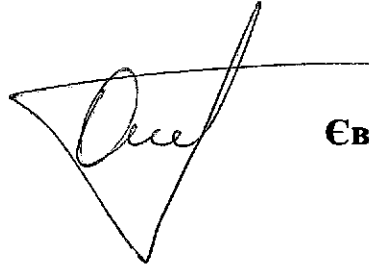
Зокрема, главою 27 Господарського кодексу України врегульовано порядок застосування уповноваженими органами державної влади до суб'єктів господарювання, у тому числі й Користувачів, які порушили встановлені законодавчими актами правила провадження господарської діяльності, наприклад, недотримання строку початку видобування корисних копалин відповідних адміністративно-господарських санкцій.

Таким чином, впровадження запропонованої Проектом Плати не

підтримується як такої, що під виглядом податкового платежу фактично впроваджує механізм застосування органами державної податкової служби на регулярній основі адміністративно-господарських штрафів за порушення Користувачами встановлених законодавчими актами правил провадження господарської діяльності, у тому числі відшкодування упущеної економічної вигоди від спеціального використання надр для видобування корисних копалин.

Враховуючи вищезазначене, Проект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення надрокористування» підтримується за умови урахування викладених зауважень.

**Заступник Голови Державної
податкової служби України**

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Олейников', enclosed within a hand-drawn triangular shape. A horizontal line extends from the right side of the triangle.

Євген ОЛЕЙНИКОВ